

23 juni 2024

Kain en Abel

Genesis 4:1-16 en 25-26

Thema: De eerste moord

Doel

De kinderen laten zien dat het loslaten van God grote gevolgen heeft. Wie niet van God houdt, kan ook niet van een ander mens houden. Kaïn krijgt ruzie met zijn broer en slaat hem zelfs dood.

Toelichting

De eerste zonde van Eva en Adam wordt gevolgd door meer zondige momenten. De duisternis en de liefdeloosheid veroveren een plaats in het leven op aarde. Jaloersheid tussen twee broers leidt tot ruzie, en ruzie tot moord. En na de moord volgt het goedpraten: het is zijn eigen schuld, ik hoef toch niet voor hem te zorgen?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kaïn, wat doe je nu?

Richtlijnen: Zeggen je vader en moeder wel eens tegen je: wat doe je nu? Wanneer zeggen ze dat? Wanneer je geknoeid hebt of iets kapot hebt gemaakt.

Hetzelfde zegt God tegen Kaïn, als hij zijn broer Abel heeft doodgeslagen. Hij is jaloers, omdat hij denkt dat God meer van Abel houdt. Maar Kaïn is sterker en neemt dus wraak. Dan is Abel er niet meer en is hij voor altijd nummer één. En als God zegt: wat doe je nu? doet Kaïn net of hij van niks weet. God stuurt hem weg, voor straf, want zo kan het niet.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Moet ik op mijn broertje passen?

Richtlijnen: Kaïn wordt jaloers op zijn broer. Hij gunt Abel niet dat God zoveel van hem houdt. Kaïn vindt zichzelf veel belangrijker. Hij is boos, omdat God oneerlijk lijkt en iets minder naar hem omkijkt. God waarschuwt Kaïn nog: hou gewoon veel van Abel en wees samen gelukkig. Pas goed op je broer en help elkaar als kinderen VAN God. Kaïn luistert niet. Hij is sterker dan Abel en misbruikt die kracht. Dan is Abel dood en God stuurt Kaïn weg, de wijde wereld in. Hij kan niet meer thuisblijven. In onze tijd zou hij in de gevangenis komen. Adam en Eva hebben nu niets meer. Dan wordt Set geboren. Hij lijkt op Abel en houdt veel van God.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Kaïn: arrogant en liefdeloos

Richtlijnen: Wanneer je gelooft, gaat God in je leven boven alles. Hij bepaalt wat goed is en wat niet. God wil dat we van Hem houden en evenveel van onze medemensen houden als van onszelf? Vinden de jongeren dat moeilijk? Waarom? Kaïn is sterk en zijn ouders hebben grote verwachtingen van hem. Hij heeft een broer Abel, maar die is zwak en presteert veel minder. Je ziet het aan hun namen: Kaïn=man, Abel=zuchtje wind. Als God zijn broertje lijkt voor te trekken is dat te veel voor de arrogante Kaïn. Hij reageert ongelovig en liefdeloos. Hij ziet Abel niet als broer en medemens, maar als concurrent. God waarschuwt nog: Ik houd van jou, houd jij van Abel. Maar Kaïn vermoordt hem. De ene zonde volgt de andere op, en het wordt steeds groter en erger. Herkennen de jongeren dat het van kwaad tot erger kan gaan? Het einde is, dat er voor Adam en Eva geen zoon meer overblijft: Abel is dood, Kaïn is weg. Maar God geeft Set. Zijn liefde overwint, Hij geeft niet op.

Extra Bijbelgedeelte: Matteüs 5: 21-22

Schelden en liefdeloos gedrag zijn niet strafbaar; je zult er niet voor in de gevangenis komen; maar het gaat wel in tegen Gods bedoeling. En verkeerd denken is de basis voor verkeerd doen. Je broeder haten kan leiden tot ruzie... of erger.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De mens was mannelijk en vrouwelijk geschapen. Hij mag en moet beeld en gelijkenis van God dragen, gezamenlijk. Pas nadat het Paradijs verloren lijkt te zijn, worden er kinderen geboren, niet eerder. Dan manifesteert zich ook voor het eerst de dood voor een mens. In de broedermoord. Misschien is elke dood wel in zekere mate herinnering aan die dood. Niet toevallig noemt de apostel Paulus de dood de laatste vijand. Juist in het benoemen van die vijandigheid van de dood wordt zij ontmaskerd als een uiterste van de zonde waarvan de mens/mensheid bevrijd moet worden. Let ook op hoe de Bijbel niet zozeer de strijd ziet als een geschil tussen de generaties, maar vooral met de broeders onderling. De spanning met de medemens in al zijn/haar onverdraaglijkheid. Dat is meer dan een beetje jaloezie. Heeft die ander eigenlijk wel bestaansrecht? En zo ja, hoe dan?

Vers voor vers

- Vs.1 Sara roept haar verworvenheid uit. Alsof het door haar eigen kracht is dat het beloofde zaad dat de slang de kop zal vermorzelen wordt geboren. Dat verwervende, die krachtdadigheid tekent haar, maar ook deze eerstgeboren zoon van de mensheid; Kaïn. Terecht stelde Miskotte de ontvankelijkheid van Maria – zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar Uw Woord – als bevrijdend contrast tegenover de trotse Eva. Toch, blijkt dat God de op zich verloren mens niet loslaat. In de geboorte komt nieuw leven en daarmee hoop op de Messias.
- Vs.2 Abel. Zijn naam kennen we uit het boek Prediker. Die verzucht dat alles slechts ijdelheid is. Alles is vluchtigheid. Abel tekent het menselijke leven anders dan zijn (tweeling-?) broer Kaïn. Niet in kracht, maar juist in zijn totale kwetsbaarheid en daarmee afhankelijkheid. In zijn bestaan op de ander aangewezen. Ook op de Ander aangewezen; dat zal ook het verschil van zijn offer straks duidelijk maken. Zijn leven is een ademtocht – dat weet ook die andere kwetsbare, namelijk Job 7:7 – lijkt te vergeefs. Toch zal zijn bloed, die drager van het leven, blijven spreken. Zie ook Hebrëeën 12:24.
- Vs. 3v Kaïn brengt een offer; Abel ook. Daarover zijn boeken volgeschreven. De neerslaande rook is romantische onzin. Die vergeten we gauw. Een mogelijke en plausibele uitleg vind ik dat Kaïn zijn offer achteraf brengt, nadat zijn oogst is binnengehaald en hij goed geslaagd is. Dat zou inderdaad bij dat verwervende, dat eigenmachtige, passen, waarmee zijn naam hem al had getoont. Abel daartegen offert het eerste mannelijke lammetje. Zonder te weten of daarna nog wel een tweede of derde ooit geboren zal worden. Kaïn geeft een gift; Abel brengt een offer. Zo staat het er niet, maar misschien is dat wel wat de schrijver van de Hebrëeënbrief (11:4) geloof van Abel noemt. Geloven is vooral vertrouwen. Abel vertrouwt de ander. Zowel die met de grote als kleine A. daarom gaat hij ook gewillig als een lam met Kaïn mee straks.
- Vs. 5vv Dit vind ik een ontroerend gedeelte. De Here God gaat met een mens die gevangen is in zichzelf, die geen blik meer kan richten op de dingen die boven zijn, in gesprek. De zonde ligt aan de deur. Ik stel me daar altijd een grote hond bij voor. Jij moet over hem heersen. Dat kan alleen als je onder een geopende hemel in afhankelijkheid durft te leven. Dan is de ander die je op aarde ontmoet geen bedreiging maar een door God geven naaste in wie je een broer mag ontdekken, die niet beter of slechter is dan jij.
- Vs.8 Wat heeft Kaïn gezegd? We weten het niet. Het is spreken. Hier wordt nadrukkelijk niet het woord *dabar* gebruikt. *Dabar* dat woord en daad tegelijk is. Nee, dat niet. Het is dus geen creatief woord dat hier wordt gezegd. Integendeel blijkt zelfs.
- Vs. 9 Deze vraag is cruciaal in de Bijbel. Ging het in het vorige hoofdstuk – eveneens het negende vers! – om de grote vraag: 'Waar zijt gij?' Kortom, waar ben je ten opzichte van de Here God? Hoe verhoud jij je tot de eerste tafel van de Tien Woorden, in de eerste vijf geboden waarin een mens wordt opgeroepen om de Here God lief te hebben met heel z'n hart, ziel, verstand en kracht. Hier moet de mens bij monde van Kaïn antwoord geven op de vraag: 'Waar is uw broeder?' Kortom, waar ben je ten opzichte van je naaste? Hoe verhoud jij je tot de tweede tafel van de Tien Woorden, in de laatste vijf geboden waarin een mens wordt opgeroepen de naaste lief te hebben als zichzelf. Op beide vragen blijven we het antwoord schuldig. Kaïn antwoordt met een wedervraag. 'Ik weet niet. Ben ik mijn broeders hoeder?' Hij geeft aan dat hij niet weet. Hij heeft letterlijk geen weet van zijn broeder. Je zou ook kunnen vaststellen, dat hij geen vertrouwelijke omgang met zijn broeder heeft. Hij heeft in zijn schuld zich vervreemd van zijn broeder, van zijn naaste. Dat is nu zijn positie. Vervolgens vraagt hij of hij de hoeder van zijn broeder is. Er valt een sterk accent op het ik. Ook dat is Kaïn, de mens ten voeten uit. De zelfredzame, die God niet nodig meent te hebben. Ten diepste Hem niet kent of met zijn leven rekening wil houden. Psalm 14/53. We horen er een verwijt in. Net at Adam, de mens/mensheid had geantwoord: 'de vrouw, die Gij mij gegeven heeft!' Anders gezegd, het ligt aan de ander, maar... die Gij mij gegeven hebt! Het ligt uiteindelijk aan U. U moet maar de hoeder van mijn broeder zijn! Eigenlijk stelt Kaïn een retorische vraag, waar tenslotte – Bijbels gezien – maar één antwoord op mogelijk zou moeten zijn. Ben ik mijn broeders hoeder? Jazeker! Dat ben je, daar roept de broeder – je naaste – in zijn afhankelijkheid, in zijn kwetsbaar bestaan jou toe op! Daarom ben jij op haar/zijn weg gebracht en omgekeerd zij/hij op die van jou. Om in de ander dé Ander te ontdekken.

- Vs.10vv Het bloed van Abel roept. Het is ten hemel schreiend. Uiteindelijk zal het bloed van Christus sterker en anders roepen. Hebreeën 12:24. Dat klaagt des te sterker aan, maar roept ook verlossing uit.
- Vs. 14vv Wij kunnen – net zomin als Kaïn – dat oordeel dragen. Daarom ontvangt hij ook een teken. Dat leggen velen uit als het teken van het kruis. Kaïn zal een zwerver blijven, net als wij misschien. Net zolang totdat we een hoger burgerschap – in de hemel, dat wil zeggen in de nabijheid van God – mogen ontdekken. (Fil. 3:20)
- Vs. 25v Set en zijn zoon Enos worden geboren. De herkomst van de vrouwen blijft onverklaard, daar werpt blijkbaar de Bijbel voor ons geen logisch-positivistisch licht op. Zie in dit verband een tekst als Joh. 20:30 over het genoeg hebben aan déze woorden. Set wordt geboren als plaatsvervanger. Strikt genomen kan dat niet; elk kind, elk mens is uniek. Bijbels gezien echter is plaatsvervanging als een rode draad. Christus wordt op onze plaats geboren, ja meer nog sterft onze dood, opdat wij door Hem zouden leven. Enos is een sterfelijk mens. Opnieuw kwetsbaar. Juist dan wordt de naam van de Here aangeroepen.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 133	
Lied 754	(=Gezang 443 LvdK)
Lied 675	(=Gezang 447 LvdK)
Ik volg de Heer	Hemelhoog 305
Als je gelooft in de Here Jezus	Op Toonhoogte 476
Kom heel dicht bij mij	Opwekking voor kinderen 6
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Abba, Vader, U alleen	Hemelhoog 627
Als je liefde hebt onder elkaar	Liedjes voor kinderen 1
Vertel het aan de mensen	Hemelhoog 691
Door de kracht van	De Heilige Geest Hemelhoog 222
Er is iemand	Liedjes voor kinderen deel 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Auteur: SvK

Kaïn, wat doe je nu?

Inleiding

Heb je weleens iets kapot gemaakt in huis? Of je broertje of zusje een klap gegeven toen je boos was? Meestal is er dan wel een papa of mama in de buurt. Die komt dan helpen en zegt: 'hé, wat heb jij nou gedaan?' 'Dat mag niet!'. Als we boos zijn, doen we soms dingen die niet goed zijn. In de Bijbel staat ook een verhaal waarin dat gebeurde. God vraagt van ons dat we goede dingen doen en dat we niet boos blijven. Luister maar hoe het ging.

Bijbelvertelling

Adam en Eva hebben samen twee zonen gekregen: Kaïn en Abel. Als de broers groot genoeg zijn, kiezen ze werk dat ze leuk vinden om te doen. Kaïn houdt ervan om op het land te werken. Elke dag staat hij vroeg op om de planten water te geven en het onkruid weg te halen. Abel houdt van dieren. Hij kiest ervoor om een herder te worden voor de schapen. Iedere dag neemt hij de dieren mee naar een groot grasveld met een ondiep meer. Daar kunnen de dieren lekker water drinken en spelen in het lange gras. Abel houdt van God en probeert goede dingen te doen. Op een dag bekijkt Kaïn zijn oogst. Hij ziet mooie pompoenen, wortels en druiven die rijp zijn om te oogsten. Hij zegt tegen zichzelf: 'laat ik een mand vullen met groente en fruit en het offeren aan de Here God. Van zijn vader en moeder heeft hij geleerd dat het goed is om dat te doen. Hij vult een mand en brengt die naar het altaar om het met vuur aan God te offeren. Abel wil God ook een offer geven. Omdat hij veel van God houdt, neemt een paar van de mooiste lammeren en offert ze aan God. Kaïn merkt dat God niet geniet van zijn offer van groente en fruit dat hij gaf. God is wel blij met het offer van Abel, omdat hij uit liefde aan God offert. Dit maakt Kaïn zo jaloers en woedend. En dat ziet God. 'Waarom ben jij zo boos?', vraagt God aan Kaïn? 'Als jij goede dingen doet, hoef je niet zo kwaad te zijn. Pas op Kaïn, want als je zo boos blijft, dan kun je makkelijk verkeerde dingen gaan doen!', waarschuwt God hem.

Luistert Kaïn naar God? Nee, hij is boos op God en op zijn broer. Zo boos, het wordt steeds erger. Op een dag ziet hij zijn broer Abel lopen op het land. Kaïn rent op hem af en slaat hem dood. Dan hoort Kaïn weer de stem van God: 'Wat heb je nu gedaan Kaïn en waar is je broer?' 'Hoe moet ik dat weten?', antwoordt Kaïn brutaal. 'Ben ik soms zijn oppas?'. Kaïn krijgt straf van God. Hij wordt weggestuurd. Zijn broer is dood en Kaïn begrijpt wel dat wat hij gedaan heeft ontzettend erg is. Hij zegt: wat ik gedaan is zo erg, dit nooit vergeven worden. Maar dat is niet waar. Hoe groot de zonde ook is die je gedaan hebt, God kan en wil ze vergeven. God had al aan Adam en Eva beloofd, dat Jezus in de wereld zou komen om ons te redden. Hij heeft de straf gedragen die wij voor onze zonden verdienen.

Vragen

- Abel offerde een paar lammetjes aan God om te laten merken dat hij van God hield. Hoe laat jij aan God merken dat je van Hem houdt?
- Kaïn deed iets heel verkeerd toen hij Abel dood sloeg. Wat had hij beter kunnen doen?

Auteur: SvK

Moet ik op mijn broertje passen?

Bijbelverhaal

Adam en Eva wonen niet meer in het Paradijs. Alles is anders geworden. Ooit was hun leven zo mooi.

Iedere dag was God dichtbij. Ze konden zo met Hem praten. Als ze even wilden zeggen hoe dankbaar ze waren of iets wilden vragen over de dingen die ze zagen. Nu is alles heel anders geworden. Het Paradijs is ver weg. Het leven lijkt kouder en eenzamer. Ja, Adam en Eva zijn samen, maar ze moeten hard werken om eten te hebben. Ze hebben vaak pijn en verdriet. En soms zijn ze boos op elkaar en hebben ze een tijdje ruzie. Dan gaat Adam aan het werk en scheldt in zichzelf op Eva. En Eva denkt: wat is die Adam soms een akelige man!

Adam en Eva moeten voor zichzelf zorgen. Toch is God hen niet vergeten. Hij heeft hen iets beloofd. 'Een van jullie kinderen zal de duivel overwinnen. De duivel, die de slang zijn gemene praatjes had ingefluisterd. De slang die ervoor had gezorgd dat Adam en Eva de verkeerde keuze maakten. Die duivel, die slang zal uiteindelijk worden gestraft. En God doet wat Hij heeft beloofd.

Adam en Eva zijn blij als ze een kindje krijgen. Het is een gezonde jongen en ze noemen hem Kaïn. Ze bedanken God dat Hij hun deze man gegeven heeft. Na Kaïn komt er nog een zoon. Dan zijn er twee broers.

De jongens zijn heel verschillend. Kaïn is sterk en stoer. Hij is nergens bang voor. Hij is zo sterk dat hij denkt dat hij niemand nodig heeft. Ook God niet! Kaïn wordt boer. Hij bewerkt het land. Dat is zwaar werk, maar daar geeft Kaïn niet om. Adam en Eva denken: zou Kaïn die zoon zijn die de duivel een kopje kleiner gaat maken, die de gemene slang zal doden? Zo'n sterke vent moet dat toch kunnen?

Abel is rustiger en niet zo sterk. Daarom heet hij ook Abel: zuchtje wind. Hij is schaapherder. Hij zit tussen de kuddes schapen en geiten. Hij verzorgt ze goed. Niet zulk zwaar werk als Kaïn elke dag doet. En dat is maar goed ook, want Abel is regelmatig ziek. Hij houdt veel van God. Adam en Eva verwachten geen grote dingen van hem, maar ze houden wel veel van hem. Maar zal Abel de duivel wel kunnen verslaan, zo'n kwetsbare jongen?

Dan loopt alles anders dan iedereen dacht. Er gebeurt iets vreselijks.

Kaïn en Abel brengen elk een offer aan God. Ze doen hetzelfde: ze leggen stenen op elkaar en bouwen een altaar. Daarop leggen ze hout dat ze verzameld hebben. Kaïn kiest wat producten uit zijn oogst om aan God te offeren. Abel kiest de mooiste lammeren uit zijn kuddes en wil dan dankbaar aan zijn God geven.

Beide offers worden aangestoken. Beide broers knielen neer voor God. Ze danken en bidden.

Kaïn merkt dat God zijn offer niet aan wil nemen en het offer van zijn broer wel. Hij wordt woedend. Houdt God soms meer van zijn broertje dan van hem? Presteert hij niet veel meer dan die slappeling met z'n geitjes en schaapjes? Heeft God niet veel meer aan hem dan aan

Abel, als hij de wereld weer goed wil maken? Hoe kan dat watje nu de duivel voorgoed uitschakelen?

God ziet dat Kaïn boos is. 'Waarom ben je boos en staat je gezicht op onweer? Als je eerlijk bent en je goed gedraagt tegenover de mensen om je heen, kun je je iedereen toch recht in de ogen kijken. Dan ben je dankbaar voor wat je krijgt en word je niet jaloers op een ander. Maar zorg dat je niet laat verleiden om te zondigen'. Kaïn luistert niet naar God. Hij blijft jaloers en verongelijkt. Hij zou zijn broer het liefst nooit meer zien. Maar ja, hij is er nu eenmaal. Op een dag zegt hij tegen Abel: Kom, laten we een wandeling maken, dan laat ik je mijn nieuwste akkers zien. Als ze ver weg zijn, slaat Kaïn Abel dood. Kaïn denkt dat niemand het heeft gezien. En wordt het lichaam van Abel gevonden, zal men aan een ongeluk of een aanval door een wild dier denken. Maar God ziet alles. Hij roept Kaïn. 'Waar is je broer?' 'Nou Heer, dat weet ik niet hoor. Ik ga niet iedere minuut achter hem aanlopen of hem niet iets overkomt. Hij kan echt wel voor zichzelf zorgen, al is het een vrome slappeling'. 'Kaïn, je hebt je vergist daar ver weg in het veld. Niemand zag het, dacht je. Ik heb gezien wat je deed. Je hebt je broer gedood. Zijn bloed klaagt jou aan als moordenaar, het schreeuwt om het rechtzetten van de dingen. Abel kan dat niet meer, ik zal je hiervoor straffen. Ik stuur je weg van je ouderlijk huis. Je mag hier nooit meer terugkeren. Je zult het moeten zien te redden met je eigen kracht en dat wordt een leven van tegenslagen en dwalen. Je zult nergens thuis zijn.' Kaïn smeekt God of Hij toch bij hem wil blijven en hem wil beschermen, ook al is het ver weg van huis. Dat belooft de HEER. Niemand zal Kaïn doden om wat hij heeft misdaan. In de buurt van Nod, ten oosten van Eden, waar het paradijs is. Kaïn trouwt en krijgt kinderen.

Voor Adam en Eva is het natuurlijk verschrikkelijk wat er is gebeurd. Abel is dood en Kaïn wordt door God verbannen. Hun beide zonen zijn ze kwijt. Wat komt er nu van Gods belofte terecht dat een zoon de duivel zal verslaan? Het nieuwe Paradijs, waar de zonde weg is en alles vrede en rust zal zijn, lijkt onbereikbaar. Eigenlijk is dat de harde waarheid: Sterke mannen als Kaïn die vertrouwen op hun kracht en arrogant worden brengen geen vrede. En een zwak mens die van God houdt zoals Abel wordt weggewerkt, aan de kant geschoven.

Maar God is er nog steeds. Hij komt zijn belofte na. De duivel moet verslagen worden. Adam en Eva krijgen weer een kind, hun derde zoon. Ze noemen hem St. Het is een jongen die lijkt op Abel. Hij gedraagt zich net zo: trouw aan God en de mensen. Midden in een wereld waarin mensen soms ongelovig en haatdragend zijn. Als hij volwassen is, krijgt hij ook weer kinderen. Zo krijgen Adam en Eva nieuwe hoop. Er zijn mensen die in God geloven. Ooit zal een van hen Gods belofte waarmaken. God laat zien: vertrouw op Mij! Ik doe wat ik beloof. De schepping zal ooit weer zeer goed zijn.

Auteur: RvO

Kain, arrogant en liefdeloos

Inleiding-gesprek

- Wie van jullie heeft nog nooit ruzie gehad? Soms is het een korte woordenwisseling, soms kun je dagenlang nukken over iets wat die ander heeft gedaan. En soms, heel soms, komt het nooit meer goed.
- Hoe los jij ruzies op? Misschien kunnen we iets van elkaar leren. Vertel....
- Vertel als leiding ook over uw eigen ervaring met 'ruzies' of iets dergelijks, zonder specifieke namen te noemen. Waardoor ontstaan ruzies? Hoe reageerde die ander? Wat heb jij gezegd?
- Hoe voelt het om ruzie te hebben met iemand? Als je ruzie met iemand hebt voel je je vaak ongelukkig, maar toch wil je vaak niet de eerste stap zetten om het goed te maken. Hoe zou dat komen denk je? Wat is het beste om te doen wanneer je met iemand in de clinch ligt? Wat zou God willen en waarom?

Bijbelverhaal

Samen staan ze gebogen over de prachtige baby in haar armen. 'Een zoon Adam, we hebben een zoon van de Here God ontvangen', fluistert Eva haar man toe. Het leek of ze in hun leven nooit meer gelukkig konden zijn, nadat ze hadden gezondigd en de Here God hen buiten het paradijs had geplaatst. Maar wat ze samen nu ervaren als ze naar dit prachtige wezentje kijken. Stralend kijkt Eva haar man aan. Ze ziet het geluk in zijn ogen. 'Ja Eva, wat is God genadig dat Hij ons zoiets prachtigs heeft gegeven'. 'Met de hulp van de HEER heb ik het leven mogen schenken aan een man, Adam. Wat een wonder'. En daar blijft het niet bij, want Adam en Eva krijgen nog een zoon. De oudste zoon hebben ze de naam Kain gegeven en de jongste noemen ze Abel. Ze hebben deze namen niet zomaar uitgekozen, want ze zien dat deze twee zoons zo verschillend zijn. Kain betekent 'man' en Abel betekent: 'zuchtje wind'. Wel een verschil, hè? Als jij broertjes of zusjes hebt zie je dat vast ook wel in jullie gezin. Je bent allemaal verschillend, ook al ben je broer en zus of broer en broer.

Als de zoons van Adam en Eva groot zijn, kiezen ze dan ook een beroep dat bij hen past. Kain wordt landbouwer en Abel herder.

Ze hebben van hun ouders veel over de Here God geleerd. Misschien hebben ze hen ook wel verteld welke fouten ze zelf hebben gemaakt in het paradijs. Dat weten we niet. Ze hebben hun zoons in ieder geval verteld dat het belangrijk is God altijd voor alles te danken en Hem iets van je rijkdom te geven. Offeren noemen ze dat.

'O ja, dat is waar ook, het is weer tijd voor een offer dat ik de Here God moet brengen', peinst Kain bij zichzelf, terwijl het zweet langs zijn gezicht gutst. Hij is een grote, stoere, sterke man en zijn ouders hebben grote verwachtingen van hem. Hij loopt naar de oogst, graait het een en ander daar bij elkaar en offert dit aan de Here God. 'Zo, dit is ook weer klaar', denkt Kain bij zichzelf. 'Mijn plicht is weer gedaan'. Even gaan zijn gedachten naar zijn broer Abel. 'Een watje', denkt hij. Kain weet dat hij veel meer

presteert dan zijn broer. Maar toch is er iets dat hem boos en jaloers maakt. Ook al is zijn jongere broer in zijn ogen een slappeling, toch lijkt het hem voor de wind te gaan. Het lijkt wel of de Here God zijn broer meer zegent dan hem. Jaloersheid begint zijn hart binnen te dringen en daar laat hij het zitten. Daar groeit het en groeit het verder....

De jaloersheid en boosheid in het hart van Kain staat op ontploffen.

Ineens hoort hij een stem: 'Kain, waarom ben je zo boos? Waarom staat je gezicht op onweer? Als je goed handelt kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, pas dan op dat de boosheid niet overwint'. Kain hoort het, maar toch ook eigenlijk niet. Zijn eigen boze en jaloeerse gedachten overstemmen Gods stem.

Abel kan niet wachten tot er lammetjes worden geboren. Zodra de eerste lammetjes geboren zijn, offert Abel ze aan God. Hij zoekt zorgvuldig uit welke lammetjes zullen worden geofferd. 'De allermooiste dieren zijn voor U, Here God', fluistert Abel, terwijl zijn handen en ogen zorgvuldig de lammetjes uitzoeken. 'Dit beestje mankeert niets. Dat is voor de Here God', besluit Abel. Zo kiest hij er nog een paar en offert ze aan God.

'Hé Abel, heb je zin om mee het veld in te gaan?'. Abel voelt daar wel voor, samen met zijn broer even een eindje lopen. Met grote stappen beent Kain voor zijn broer uit. Nog even en zijn hart ontploft, zo kwaad is hij op zijn broer. Ze lopen samen verder en verder. Abel rent bijna achter zijn broer aan om hem bij te houden. Eindelijk zijn ze zover het veld ingegaan dat er niemand meer te bekennen is. Plotseling draait Kain zich om, kijkt zijn broer woedend aan, even maar. Met zijn grote sterke handen geeft hij zijn broer een grote, harde slag. Abel valt dood voor zijn voeten neer.

Eigenlijk ging het van kwaad tot erger met Kain en nu is het ergste gebeurd wat je je maar kunt bedenken. De boosheid en de jaloezie waren niet uit zijn hart verdwenen, maar er juist blijven zitten en gegroeid. Maar zoiets moet je nooit in je hart laten zitten, hoe boos je ook bent. Ga er over praten, bid er voor als je zoiets in je hart voelt opkomen, maar laat het nooit zitten, want op een dag ontploft het, net als bij Kain is gebeurd.

Kain keert zo snel mogelijk terug naar zijn velden om verder te gaan met oogsten. Of er niets is gebeurd. 'Kain, waar is Abel, je broer?' hoort hij ineens een stem. Kain schrikt en geeft een bits antwoord: 'Dat weet ik niet. Moet ik soms waken over mijn broer?' 'Kain, wat heb je toch gedaan', gaat de stem van God verder. 'Het is vreselijk wat je hebt gedaan. Ga weg van deze plek. Ook al bewerk je het land, het zal je niets meer opbrengen. Dolend en dwalend zul je over de aarde gaan'.

Met een schok staat Kain stil. Dit raakt hem diep, wat God tegen hem zegt. 'Dat kan U niet menen. Die straf is echt te zwaar.

U verjaagt mij en ik mag U niet meer onder ogen komen? Iedereen die ik tegenkom kan mij dan doden'. 'Dat zal niet gebeuren', belooft de Here God. Hij geeft Abel een teken, zodat niemand die hem tegenkomt hem zou doodslaan. Daarna gaat Kaïn weg uit deze streek en gaat wonen in Nod, als een zwerver.

Maar weet je, bij de Here God hoeft niemand een zwerver te blijven. Als je je leven in zijn handen legt, je leven aan Hem geeft, mag je jezelf een kind van God noemen, in plaats van een zwerver. Maak je hart schoon van jaloezie en boosheid en andere dingen die de Here God verdriet doen. Daarvoor is de Here Jezus gestorven aan het kruis en weer opgestaan, om ons te bevrijden van verkeerde dingen, van zonden.

Adam en Eva blijven alleen achter. Abel is dood, Kaïn is vertrokken. Maar dan doet God opnieuw een wonder. Ze krijgen weer een zoon: Set.

Gebed

Here God, boos worden op zijn tijd is niet erg, maar help ons om boosheid weer kwijt te raken en die niet te laten zitten zoals Kaïn dat deed.

Misschien zijn er kinderen die op dit moment boos of jaloers zijn. Bid ook voor hen. Misschien wel met hen in een apart hoekje, zodat je het heel persoonlijk kunt maken. Een ander kind wil misschien na afloop even blijven, tot de anderen weg zijn. Creëer in ieder geval een mogelijkheid dat de kinderen juist op dit moment kunnen belijden dat ze boos of jaloers zijn en dat willen vertellen aan de Here God. Wat is het mooi wanneer het besef tot hen doordringt dat ze boosheid en jaloezie nooit zullen bewaren in hun hart zoals Kaïn dat deed, maar er mee voor de dag komen, zodat het geen kans krijgt om te groeien.

Auteur: JvVvN